

## ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

|                     |  |
|---------------------|--|
| Заклад вищої освіти | <b>Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"</b> |
| Освітня програма    | <b>31557 Управління та адміністрування регіональних економічних систем</b>                             |
| Рівень вищої освіти | <b>Бакалавр</b>  |
| Спеціальність       | <b>281 Публічне управління та адміністрування</b>  |

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ГЕР** - галузева експертна рада

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

09.06.2021 р.

Справа № 0719/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 28 "Публічне управління та адміністрування" у складі:

Стойка Андрій Васильович – головуєчий,

Балан Олександр Сергійович,

Безугла Людмила Сергіївна,

Калашник Надія Сергіївна,

Касич Алла Олександрівна,

Крихтіна Юлія Олександрівна,

Руденко Ольга Мстиславівна,

Семенець-Орлова Інна Андріївна,

за участі запрошених осіб:

Орловська Ю.ВІ. - зав.кафедри – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| Назва ЗВО                     | <b>Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"</b> |
| Назва ВСП ЗВО                 | <i>не застосовується</i>   |
| ID освітньої програми в ЄДЕБО | <b>31557</b>   |
| Назва ОП                      | <b>Управління та адміністрування регіональних економічних систем</b>                                   |
| Галузь знань                  | <b>28 Публічне управління та адміністрування</b>   |
| Спеціальність                 | <b>281 Публічне управління та адміністрування</b>  |
| Спеціалізація (за наявності)  | <i>відсутня</i>  |
| Рівень вищої освіти           | <b>Бакалавр</b>  |
| Вид освітньої програми        | <b>Освітньо-професійна</b>   |

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

### РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 8, Проти – 0

#### **1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми**

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

## 2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

### Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

#### Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

#### Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

#### Обґрунтування ГЕР

##### 1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета, орієнтація, особливості програми безпосередньо/опосередковано не відображають складові профільної специфіки академії будівництва та архітектури, хоча зміст програми включає такі ОК як "Загальний курс будівництва", "Основи архітектури". Місце останніх в програмі із заявленою назвою у контексті розвитку регіональних систем у меті ОП не видається обґрунтованим. Мета програми має нечіткий фокус, який охоплює проблематику і децентралізаційних процесів (мікрорівень) і регіональні економічні системи (мезорівень) і заявлений проектною групою макрорівень одночасно. Між тим, інтегральна компетентність ОП чітко сфокусована на публічному управлінні та адмініструванні саме регіональних економічних систем (мезо-рівень). Формулювання "міцні національні та загальнолюдські цінності" не є науковим та не є стилістично правильним (можливо, йдеться про розвинені цінності).

##### 1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі навчання потребують конкретизації та стилістичних уточнень - "...оснований на пошуку шляхів найвищої економічної ефективності залежно від вибору місцеположення, часу, стану внутрішніх та зовнішніх факторів впливу." - незрозуміло від вибору місцеположення чого саме, про який час йдеться, фактори впливу на що (можливо, регіональних економічних систем, тоді, принаймні, варто було вказати "їх", не використовувати русизми).

##### 1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

*не застосовується*

##### 1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

*не застосовується*

### Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

#### Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

#### Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

## **Обґрунтування ГЕР**

**2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)**

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для бакалаврського стандарту вищої освіти.

**2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання**

Зміст ОП має нечітку структуру. Слабкою видається гуманітарна складова ОП, не відтворена тематика публічних комунікацій, розбудови громадського сектору, тенденцій розвитку суспільства (соціологія, до прикладу), хоча у профілі ОП йдеться про соціально-економічні системи. Слабкість гуманітарної складової впливає на недостатнє забезпечення розвитку soft skills здобувачів. Незрозумілою є назва ОК "Математика для економістів" (можливо, це технічна помилка). Загальний блок тяжіє до технічної спрямованості, яка не відтворена у профілі ОП. Не обґрунтованим видається вивчення ОК "Публічне управління та адміністрування" (базова ОК загального ознайомчого характеру) на другому році навчання, хоча ОК "Децентралізація і розвиток місцевого самоврядування" (профільна ОК, що деталізує базові знання) вивчається у другому семестрі уже першого року навчання. ОК "Публічна служба та територіальне управління", що також носить базовий ознайомчий характер вивчається аж на третьому році навчання. Не обґрунтованим виглядає наявність ОК "Основи регіональної економічної політики" також на третьому році навчання (якщо це "Основи...", більш доцільним виглядає місце даної ОК на 1-2 роках навчання, наприклад, замість статистики, бухгалтерського обліку та економіко-математичних моделей).

**2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)**

Зміст ОП недостатньою мірою відповідає предметній області спеціальності 281. Не більше 72 кредитів охоплюють тематику спеціальності "Публічне управління та адміністрування". Програма відтворює заявлений у назві економічний профіль, але недостатньою мірою відповідає предметній сфері спеціальності 281. Зміст ОП не відтворює тематику механізмів державного управління, нормативно-правового, організаційного, кадрового забезпечення публічного управління та адміністрування, участі громадянського суспільства у процесах вироблення та реалізації управлінських рішень, PR у публічному управлінні, розвитку державної служби, сучасних теорій публічного управління, технологій прийняття управлінських рішень і тд. Відтак, сумнівним є забезпечення повною мірою таких результатів навчання, сформульованих у стандарті бакалаврського рівня вищої освіти за 281, як РН6, РН12, РН13. Заявлена у особливостях екологічна тематика не відтворена (окрім тематики енергозбереження у ОК Регіональна політика енергозбереження), так само як і проблеми забезпечення сталого розвитку.

**2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством**

Пропонована система вибору однієї дисципліни із двох ("обмежений" вибір) не достатньою мірою сприяє у реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Вибірковий блок у дисциплінах циклу загальної підготовки має ознаки імітації. ОК 3.01 і 3.02 у одному блоці, 5.01, 5.02 - у іншому блоці - великою мірою тотожні за змістом. Окрім того, необґрунтованим виглядає пропозиції економічних вибіркових дисциплін у частині загальної підготовки у освітній програмі уже з визначеною і так у назві та професійному блоці економічною орієнтацією.

**2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності**

*не застосовується*

**2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям**

За наявної структури ОП і слабкості у ній гуманітарної на недостатньому рівні видається забезпечення у освітньому процесі таких результатів навчання, як ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК12 та ін., що мають стати основою для розвитку soft skills. У ОП не відтворена тематика комунікацій з громадськістю, пов'язаних з нею процедурних особливостей формування партисипаторних бюджетів та проектної діяльності і тд., що також певним чином корелює із тематикою соціальних навичок.

**2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)**

*не застосовується*

**2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання**

*не застосовується*

## **2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти**

Навчання за дуальною формою освіти не здійснюється.

**Критерій 3.** Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти**

Правила прийому оприлюднені на сайті та не містять дискримінаційних положень <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/04/2020-PRAVYLA-VMESTE.pdf>.

**3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми**

Правила прийому враховують особливості ОП. Відповідно до стандарту у ОП передбачена можливість перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки за спеціальностями галузі знань 07 Управління та адміністрування та 051 «Економіка» у обсязі не більше, ніж 90 кредитів ЄКТС.

**3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**Критерій 4.** Навчання і викладання за освітньою програмою

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

**Обґрунтування ГЕР**

**4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи**

ЕГ наголошує про слабкість застосування інтерактивних методик та інноваційних форм викладання. Водночас у СО зазначено про залучення практиків в освітній процес, проведення бінарних занять, що може бути позитивною практикою.

**4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)**

На момент роботи ЕГ окремі силабуси вибіркового дисциплін не були оприлюднені.

**4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми**

На випусковій кафедрі працює студентський науковий гурток, організований у 2020 році (процедура акредитації має аналізувати якість освітнього процесу за увесь період навчання, а саме - з 2017 р.). ЕГ зазначає про неповною мірою активізовану студентську наукову роботу. ГЕР відмічає потребу відкоригувати назву студентського наукового гуртка (гурток носить назву «Регіональні соціо-економічні системи в публічному управлінні та державній політиці», однак регіональні системи є значно ширшим поняттям, ніж публічне управління та державна політика. Можливо, малася на увазі назва "Регіональні соціо-економічні системи в НАУЦІ публічного управління" або "Проблематика розвитку регіональних соціо-економічних систем у державній політиці").

#### **4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

Потребує активізація наукових інтересів науково-педагогічних працівників більшою мірою у предметній сфері спеціальності 281.

#### **4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти**

*не застосовується*

**Критерій 5.** Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

#### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

#### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

#### **Обґрунтування ГЕР**

**5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

Проведення контрольних заходів за ОП регламентується Положенням про контрольні заходи (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/polozhennna-pro-kontrolhi-zahody.pdf>) та відповідає нормативним вимогам і стандартам забезпечення якості.

**5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

У ОП 2020 року зазначено проведення атестації здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену ([https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2021/03/OPP-Upravlinnya\\_2020.pdf](https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2021/03/OPP-Upravlinnya_2020.pdf)), що відповідає стандарту освіти.

**5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

*не застосовується*

**Критерій 6.** Людські ресурси

#### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

#### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

## **Обґрунтування ГЕР**

### **6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання**

Значну кількість ОК забезпечують НПП із виразними науковими інтересами за спеціальністю "Економіка". Науковий ступінь із державного управління із працівників випускової кафедри має лише гарант ОП (за таблицями відповідності лише науковий напрям державного управління відповідає науковому напрямку публічне управління та адміністрування (це інше, ніж відповідність кваліфікації НПП на рівні бакалавр/магістр). Наука, в той же час, є невід'ємною частиною освітнього процесу на бакалаврському рівні вищої освіти).

### **6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

### **6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу**

ЕГ зазначає про не реалізований повною мірою потенціал залучення роботодавців у освітній процес.

### **6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців**

*не застосовується*

### **6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями**

*не застосовується*

### **6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності**

*не застосовується*

## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси**

### **Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень В

### **Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень В

## **Обґрунтування ГЕР**

### **7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання**

Освітнє середовище є безпечним, матеріально-технічні ресурси є достатніми для провадження освітньої діяльності за винятком потреби деякої модернізації комп'ютерного фонду (за випусковою кафедрою).

### **7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми**

*не застосовується*

### **7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси**

*не застосовується*

### **7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою**

*не застосовується*

### **7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою**

*не застосовується*

**7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

*не застосовується*

**Критерій 8.** Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

**Рівень відповідності (експертна група)**

Рівень E

**Рівень відповідності (ГЕР)**

Рівень B

**Обґрунтування ГЕР**

**8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми**

Освітня програма оновлюється щорічно. Ознайомившись із матеріалами закладу, які підтверджують це, ГЕР пропонує підвищити оцінку ЕГ у цьому критерії. Поряд з тим, більшість із визначених закладом компетентностей чи результатів навчання у ОП не відображають специфіку предметної сфери публічного управління та адміністрування. Сформульовані у програмі 37 результатів навчання є дуже різноманітними і складно поєднуються логічним зв'язком, заданим орієнтацією ОП. Окрім того, велика кількість визначених результатів навчання за спеціальністю публічного управління та адміністрування не відповідає належній кількості ОК за 281 і не може бути ними забезпечена (саме за предметним напрямом спеціальностей ГЕР нарахувала не більше 72 кредитів).

**8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми**

*не застосовується*

**8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери**

*не застосовується*

**8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми**

Випускників за ОП немає.

**8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми**

У змісті програми знаходиться ОК "Математика для економістів", хоча здійснюється підготовка публічних управлінців (галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування, спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування). У той же час, програма, що акредитується, не визначена міждисциплінарною. Сама ОП (враховуючи автономію ЗВО) все ж містить низку описок, русизмів, не наукових формулювань і тд. Не обґрунтованою виглядає наявність дисциплін на тему будівництва та архітектури (ГЕР враховує специфіку ЗВО, але абітурієнт вступає на ОП за зазначеною спеціальністю 281. Специфіку архітектурного ЗВО можна було б відтворити у ОК ближче до предметної сфери спеціальності типу ОК Державні стандарти будівництва в Україні чи подібних).

**8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми**

*не застосовується*

**8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою**

*не застосовується*

**Критерій 9.** Прозорість та публічність

**Рівень відповідності (експертна група)**



Рівень В

### Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

### Обґрунтування ГЕР

**9.1** Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Документи, що врегульовують освітній процес належним чином відображені на сайті, є у публічному доступі.

**9.2** Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкт ОП, відповідно нормативним вимогам, було оприлюднено на сайті для громадського обговорення.

**9.3** Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

*не застосовується*

**Критерій 10.** Навчання через дослідження

### Рівень відповідності (експертна група)

*не застосовується*

### Рівень відповідності (ГЕР)

*не застосовується*

### Обґрунтування ГЕР

**10.1** Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

*не застосовується*

**10.2** Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

*не застосовується*

**10.3** Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

*не застосовується*

**10.4** Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

*не застосовується*

**10.5** Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

*не застосовується*

**10.6** Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

*не застосовується*

### 3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

#### **Критерій 1.** Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендується конкретизувати мету ОП відповідно до заявленої назви та сфокусувати її на проблематиці публічного управління розбудовою економічних процесів на мезо-рівні. Рекомендується профіль ЗВО скорелювати з особливостями, профілем, змістом ОП, пов'язати зі специфікою спеціальності 281 (відобразити тематику державних стандартів у сфері будівництва, містобудування, модернізації будівельних норм, розбудови публічних просторів, впровадження сучасних підходів еко-будівництва тощо).

#### **Критерій 2.** Структура та зміст освітньої програми

Рекомендується систему вибору "одна дисципліна з двох" замінити на забезпечення можливості здобувачу обирати із широкого переліку дисциплін. Рекомендується оновити компоненти ОП у більшій відповідності предметній сфері спеціальності 281. Рекомендується вдосконалити можливості вибору у варіативній частині загального циклу підготовки ОП (ОП 2020 р.) та виправити деякі ознаки імітації вибору. Рекомендується належним чином відобразити у змісті ОП заявлену екологічну тематику, а також проблематику сталого розвитку, соціальної відповідальності підприємств і тд. Рекомендується посилити гуманітарну складову ОП та надати ширші можливості здобувачам щодо розвитку соціальних навичок. Рекомендується посилити забезпечення загальних компетентностей за ОП у відповідності стандарту спеціальності. Рекомендується удосконалити логічну структуру ОП та зменшити її тягіння до економічної спеціальності.

#### **Критерій 3.** Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендується посилити визнання неформальних результатів навчання.

#### **Критерій 4.** Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендується посилити студентську наукову роботу за спеціальністю. Рекомендується посилити викладацьку науково-дослідну роботу у предметній сфері публічного управління та адміністрування.

#### **Критерій 5.** Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Погоджуємось із рекомендаціями ЕГ.

#### **Критерій 6.** Людські ресурси

Рекомендується посилити кадровий ресурс науково-педагогічними працівниками, які мають академічну кваліфікацію та певний досвід роботи відповідно спеціальності 281 (хоча б 1-2 НПП).

#### **Критерій 7.** Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендується посилити матеріальне забезпечення випускової кафедри, зокрема у частині ІКТ.

#### **Критерій 8.** Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендується посилити склад групи забезпечення тими НПП, які мають академічну кваліфікацію відповідно спеціальності 281. Рекомендується забезпечити системний змістовний характер оновлення ОП та неформального забезпечення якості освіти за ОП. Рекомендується виправити описки і внести конкретизацію у мету, особливості ОП. Рекомендується суттєво переглянути кількість результатів навчання, визначених у ОП.

#### **Критерій 9.** Прозорість та публічність

Погоджуємось із рекомендаціями ЕГ.

#### **Критерій 10.** Навчання через дослідження

*не застосовується*

### **4. Додатки**

*Відсутні*

\*\*\*

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

*Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.*

Головуючий на засіданні ГЕР

**СТОЙКА АНДРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ**